

Mootorsõiduki juhtimine

Juhil peavad mootorsõiduki juhtimisel olema kaasas juhiluba või muu juhtimisõigust tõendav dokument, mootorsõiduki registreerimistunnistus ja selle haagise registreerimistunnistus või haagise registreerimistunnistuse koopia, mille on tõendanud selle väljastanud asutus, ja muud dokumendid, mida nõuab seadus.

Kui juhil on kaasas isikut tõendav dokument, ei ole Eestis väljastatud juhiloa kaasaskandmine Eesti piires kohustuslik.

Kui juhil on kaasas isikut tõendav dokument, ei ole Eestis registreeritud mootorsõiduki registreerimistunnistuse ja selle haagise registreerimistunnistuse kaasaskandmine Eesti piires kohustuslik, kui juht on kantud liiklusregistrisse omaniku, vastutava kasutaja või kasutajana, või kui omanik, vastutav kasutaja või kasutaja viibib sõidukis.

Mootorsõiduki juhtimisõiguse peatumine ja peatamine

Mootorsõiduki juhtimisõiguse peatamine või peatumine tähendab isikul mootorsõiduki juhtimise ajutist keelamist. Mootorsõiduki juhtimisõiguse peatab Maanteeamet.

Mootorsõiduki juhtimisõigus peatub, kui:

- juhiloa kehtivusaeg on lõppenud;
- saabub mootorsõidukijuhi järgmise tervisekontrolli läbimise tähtpäev (hakkab kehtima alates 19.01.2013).

Kui isiku suhtes on jõustunud mootorsõiduki juhtimisõiguse peatamise, äravõtmise või kehtetuks tunnistamise otsus, on isik kohustatud viie tööpäeva jooksul otsuse jõustumisest arvates loovutama oma juhiloa Maanteeametile.

Kui isik ei ole juhiluba loovutanud, koostab Maanteeamet isikule ettekirjutuse juhiloa loovutamiseks, andes isikule juhiloa loovutamiseks tähtaja, mis ei ole lühem, kui viis tööpäeva ega pikem, kui 14 päeva. Ettekirjutus jõustub selle kättetoimetamisest.

Ettekirjutuse täitmata jätmise korral võib Maanteeamet rakendada sunniraha asendustäitmise ja sunniraha seaduses sätestatud korras. Sunniraha ülemäär on 640 eurot.

Juhtimisõiguse peatumise ja juhiloa ning tervisetõendi kehtivuse lõppemise kohta on võimalik tellida teavitust Riigiportaali www.eesti.ee vahendusel.

Juhtimisõiguse ja juhiloa taotlejale

Juhtimisõiguse ja juhiloa taotlejale

Mootorsõiduk on mootori jõul liikuv sõiduk. Mootorsõidukiks ei loeta mootoriga jalgratast, pisimopeedi, maastikusõidukit, trammi ega sõidukit, mille valmistajakiirus on alla kuue kilomeetri tunnis.

Mootorsõiduki juhtimisõigus antakse isikule, kelle alaline elukoht on Eestis, kelle vanus ja tervise seisund vastavad kehtivatele nõuetele ja kes on omandanud mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni. Alaline elukoht on käesoleva seaduse tähenduses koht, kus isik tavaliselt elab iga kalendri-aasta jooksul vähemalt 185 päeva isiklike või tööalaste sidemete tõttu. Alalist elukohta tõendavad rahvastikuregistri andmed.

Mootorsõidukijuht peab perioodiliselt läbima tervisekontrolli, mille käigus tehakse kindlaks tervisekontrolli läbija tervise seisund ja sobivus mootorsõidukit juhtida. Üldjuhul läbib mootorsõidukijuht tervisekontrolli iga kümne aasta järel enne juhiloa vahetamist. Eriti tähelepanelik tuleks olla neil juhtidel, kes peavad tervisekontrolli läbima tavalisest sagedamini, näiteks viie aasta möödudes. Tervisetõendi kehtivust saab kontrollida internetist aadressilt paberivaba.ark.ee.

Mopeedi juhtimisõiguse ja esmase juhiloa taotlejal ei tohi olla kehtivat karistust liikluseadusest tulenevate väärtegevuste eest ning karistusseadustikust tulenevate liiklussüütegude eest.

Mootorsõidukijuhi kvalifikatsiooni omandamiseks peab juhtimisõiguse taotleja:

- läbima vajaliku koolituse autokoolis;
- läbima nõuetekohase esmaabikoolituse;
- sooritama edukalt liiklusteooria- ja sõidueksami Maanteeameti regiooni liiklusregistri büroos.

Juhtimisõiguse ja juhiloa taotleja peab esitama Maanteeameti regiooni liiklusregistri büroole:

- juhi kehtiva tervisetõendi. Tervisetõendit ei pea esitama, kui juhi tervisetõendi andmed liiklusregistris on kehtivad ja juhi tervise seisund ei ole muutunud või kui tervisetõendi väljastaja on andmed esitanud liiklusregistri büroole elektrooniliselt;
- isikutunnistuse või muu isikut ja elamisloa tõendava dokumendi;
- juhi koolituskursuse tunnistuse juhul, kui tunnistuse andmed liiklusregistris puuduvad (esmase juhiloa vahetamisel juhiloa vastu peab juhiloa taotleja esitama koolituskursuse tunnistuse lõppastme koolituse läbimist tõendav kirjega juhul, kui andmed liiklusregistris puuduvad);
- juhtimisõigust tõendava dokumendi juhul, kui see on eelnevalt väljastatud (kaasa arvatud välisriigis väljastatud);
- kuni 15-aastane mopeedi juhiloa taotleja peab lisaks eelnimetatud dokumentidele esitama ka seadusliku esindaja kirjaliku nõusoleku. Mopeedi juhiloa taotlemisel peab taotleja seaduslik esindaja pöörduma koos taotlejaga liiklusregistri büroo poole.

Taotleja peab liiklusregistri büroos asuvas fotoboksis tegema elektroonilise foto, millel ta peab olema kujutatud otsevaates, peakatteta ning tavapärase näoilmega;

Kui isik ei ole vahetanud juhiluba viie aasta jooksul selle kehtivuse tähtaja möödumisest arvates, saab mootorsõiduki juhtimisõiguse taastada juhul, kui ta sooritab edukalt liiklusteooria- ja sõidueksami.

Mopeedijuhile

Mopeed on kahe- või kolmerattaline mootorsõiduk, mille valmistajakiirus on üle 25, kuid mitte üle 45 kilomeetri tunnis ja mille töömaht sädesüütega sise põlemismootori korral ei ületa 50 kuupsentimeetrit, või muu sise põlemismootori korral suurim kasulik võimsus ei ületa nelja kilovatti, või mille suurim püsiv võimsus elektrimootori korral on üle 0,25 kilovatti, kuid ei ületa nelja kilovatti. Mopeediks loetakse ka eelnimetatud tingimustele vastavat kergel neljarattalist mootorsõidukit, mille tühimass ei ületa 350 kilogrammi. Neljarattalise kerge elektrisõiduki korral ei arvestata tühimassi hulka akude massi.

Mopeedi juhiluba saavad taotleda isikud alates 14. eluaastast. Alates 1.07.2011 peavad mopeedijuhid olema läbinud koolituse autokoolis ning liikluses osalemiseks peab neil olema mopeedi või muu kategooria mootorsõiduki juhtimisõigust või piiratud juhtimisõigust tõendav juhiluba.

Mopeedi ja mopeediga võrdsustatud sõiduki juhtimiseks ei nõuta juhiluba isikult, kes on sündinud enne 1993. aasta 1. jaanuari või kelle alaline elukoht ei ole Eestis.

Mopeedi juhtimisõigust saavad taotleda isikud alates 14. eluaastast. Mopeedijuht ei tohi sõita kiiremini kui 45 kilomeetrit tunnis, pisimopeedijuht kiiremini kui 25 kilomeetrit tunnis.

Mopeed peab olema kehtestatud korras registreeritud ning sellel peavad olema riiklikud registreerimismärgid. Enne seaduse jõustumist kasutusel olnud mopeedid peavad olema registreeritud ühe aasta jooksul liikluseaduse jõustumisest (1.07.2011) arvates. Mopeed ja mopeediga võrdsustatud sõiduk ei pea olema registreeritud, kui mopeedijuhi alaline elukoht ei ole Eestis.

Piiratud juhtimisõigus

Piiratud juhtimisõiguse võib B-kategooria mootorsõiduki juhtimiseks anda 16- ja 17-aastasele isikule. Piiratud juhtimisõigusega isik võib autot juhtida tingimusel, et tema kõrval on seaduslik esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isik, kellel peab olema B-kategooria mootorsõiduki kehtiv juhiluba vähemalt kaks aastat ning kes ei tohi olla joo beseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis. Nimetatud seaduslikul esindajal või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isikul ei arvestata sellekohase juhiloa omamise aja hulka piiratud juhtimisõigusega juhiloa ja esmase juhiloa omamise aega.

Piiratud juhtimisõiguse võib T-kategooria mootorsõiduki juhtimiseks anda 15-aastasele isikule, kui sõiduki täismass üksi või koos haagisega ei ületa 8000 kilogrammi. Piiratud juhtimisõigusega isik võib T-kategooria mootorsõidukit juhtida tingimusel, et ta ei vea veost teedel ja juhtimine toimub seadusliku esindaja või seadusliku esindaja kirjaliku nõusolekuga isiku järelevalve all, kellel peab olema T-kategooria mootorsõiduki kehtiv juhiluba vähemalt kaks aastat ning kes ei tohi olla joo beseisundis või alkoholi piirmäära ületavas seisundis.

Esmase juhiloa omanikule

Kui esmase juhiloa omanik on omandanud vajaliku vilumuse ja läbinud lõppastme koolituse, ning teda ei ole viimase 12 kuu jooksul karistatud liikluseaduse rikkumise eest, väljastatakse talle juhiluba ilma eksamite sooritamata. Esmase juhiloa antakse välja kehtivusega kuni kaks aastat ning esmase juhiloa tähtaja lõppemisel ei saa seda uue esmase juhiloa vastu vahetada.

Kui isikul on esmase juhiloa vahetamisel juhiloa vastu liikluseaduse rikkumise eest kehtiv karistus, väljastatakse talle juhiluba pärast liiklusteooriaeksami edukat sooritamist.

Kui esmase juhiloa omajal on mootorsõiduki juhtimisõigus karistuseks ära võetud, tunnistatakse tema mootorsõiduki juhtimisõigus ja talle väljastatud esmane juhiluba kehtetuks. Mootorsõiduki juhtimisõigust ja uut esmast juhiluba võib ta taotleda pärast järelevalvetõendava läbimist ning liiklusteooria- ja sõidueksami edukat sooritamist.

Kui esmase juhiloa taotleja ei ole 12 kuu jooksul arvates esmase juhiloa kehtivuse alguse kuupäevast esmast juhiluba välja võtnud, antakse uus esmane juhiluba välja vaid siis, kui isik sooritab edukalt nõutava liiklusteooria- ja sõidueksami.

Kui esmase juhiloa omaja ei ole 12 kuu jooksul arvates esmase juhiloa kehtivuse möödumisest saanud vastava kategooria mootorsõiduki juhiluba, peab ta uuesti taotlema esmast juhiluba ja sooritama edukalt esmase juhiloa saamiseks nõutava liiklusteooria- ja sõidueksami.